

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over haar brief d.d. 22 juni jl. inzake Erfgoed Telt; de betekenis van erfgoed voor de samenleving (Kamerstuk 32 820, nr. 248).

De voorzitter van de commissie,
Tellegen

De adjunct-griffier van de commissie,
Bosnjakovic

Nr.	Vraag
1	Is er een financieel plafond bij het aanvragen van de monumenten-subsidie? Zo ja, hoe hoog is dit plafond? Waarom is er een plafond? Wat als een opdracht vanwege een plafond te duur is voor de periode van een jaar?
2	Welk bedrag is gemoeid met de uitvoeringskosten van de monumentenaftrek bij de Belastingdienst en welk bedrag zou gemoeid zijn met de uitvoeringskosten bij het Ministerie van OCW ¹ ?
3	Welk bedrag is gemoeid met de uitvoeringskosten van de monumentenaftrek bij de Belastingdienst indien er geen wijziging van het stelsel zal plaatsvinden maar alleen een kwaliteitstoets zal worden toegevoegd?
4	Waarom is de monumentensubsidie alleen beschikbaar voor onderhoud en niet voor instandhouding (restauratie en onderhoud)?
5	Op welke wijze gaat u ervoor zorgen dat het onderhoud van monumenten te allen tijde kan worden uitgevoerd indien het plafond van de beschikbare 57 miljoen euro is bereikt?
6	Hoe gaat de aanvraagprocedure voor subsidie voor particuliere eigenaren eruit zien?
7	Kan een particuliere eigenaar van een monument jaarlijks subsidie aanvragen?
8	Hoe gaat voorkomen worden dat door prioritaire aanvragen van 1) werelderfgoed 2) POM's ² het beschikbare budget voor particuliere eigenaren is bereikt?
9	Hoe ziet u de uitwerking van subsidieaanvragen bij monumenten die in gezamenlijk eigendom zijn?
10	Hoeveel procent van de 325 miljoen euro is juridisch verplicht in de begroting voor 2019?
11	Is de aanbeveling van Ecorys om private fondsvorming met fiscale aftrek te creëren onderzocht? Zo ja, kunt u cijfermatige gevolgen in kaart brengen en toelichten waarom hier niet voor gekozen is? Zo nee, kunt u dit alsnog doen?
12	Hoeveel middelen investeert dit kabinet in het verduurzamen van monumenten?
13	Wat is er gedaan met de aanbevelingen en constatering uit het rapport «Onderhoudsstaat en onderhoudskosten van groene monumenten» ³ dat op uw verzoek is opgesteld en in mei 2017 aan de Kamer is aangeboden met de mededeling dat de uitkomsten zouden worden betrokken bij Erfgoed Telt?
14	In hoeverre is er bij de uitwerking van de investeringen in het erfgoedbeleid aandacht voor toegankelijkheid van monumenten voor mensen met een beperking? Hoe wilt u stimuleren dat erfgoed daadwerkelijk toegankelijk is voor iedereen?
15	Zijn de gedragseffecten van monumenteneigenaren onderzocht bij het omzetten van de fiscale aftrek naar een subsidieregeling? Zo ja, kunt u deze met de Kamer delen? Zo nee, kunt u de gedragseffecten alsnog onderzoeken?
16	Zijn de gedragseffecten van monumenteneigenaren onderzocht bij het creëren van private fondsvorming met fiscale aftrek? Zo ja, kunt u deze met de Kamer delen? Zo nee, kunt u de gedragseffecten alsnog onderzoeken?
17	Hoe is het kabinet voornemens om te investeren in kennis en kunde?

- 18 Op welke wijze gaat de wijziging van het stelsel bijdragen aan een oplossing voor dit probleem aangezien u stelt dat er knelpunten zijn waarbij u het voorbeeld noemt dat eigenaren steeds meer moeite hebben om hun eigen financiële aandeel op te brengen voor monumentenonderhoud?
- 19 Wat is het totale budget dat de huidige fiscale aftrek voor onderhoud en van particuliere rijksmonumenten particuliere eigenaren oplevert? Is dit 57 miljoen euro?
- 20 Hoe gaat u specifiek aandacht besteden aan leegstaande kerken in krimpgebieden, aangezien u dit als aandachtspunt benoemt in uw brief?
- 21 Zijn de gedragseffecten van monumenteigenaren onderzocht bij behoud van de fiscale aftrek, met en zonder de mogelijkheid kosten voor comfortverbetering af te trekken? Zo ja, kunt u deze met de Kamer delen? Zo nee, kunt u de gedragseffecten alsnog onderzoeken?
- 22 Zijn de gedragseffecten van monumenteigenaren onderzocht bij behoud van de fiscale aftrek waarbij vooraf een vergunning verplicht wordt gesteld? Zo ja, kunt u deze met de Kamer delen? Zo nee, kunt u de gedragseffecten alsnog onderzoeken?
- 23 Klopt het dat bij de in te stellen subsidieregeling de RCE⁴ achteraf gaat beoordelen of het onderhoud of herstel op een juiste manier is uitgevoerd? Wat is de reden dat er voor een beoordeling achteraf is gekozen en niet voor een beoordeling van de plannen om het monument te herstellen of te onderhouden?
- 24 Is het mogelijk om een rapport van de RCE over de uitvoering van het onderhoud verplicht te stellen voor de fiscale aftrek van de kosten? Zo nee, waarom niet?
- 25 Is het bij een subsidieregeling mogelijk om spoedrestauraties uit te voeren?
- 26 Wat is het budgettaire beslag per jaar van de fiscale aftrek voor het onderhoud van monumenten van 2007 tot en met 2017?
- 27 Wat valt er onder «gemaakte instandhoudingskosten»?
- 28 Welke soorten kosten komen wel in aanmerking voor de huidige fiscale aftrekpost voor onderhoud aan monumenten, maar vallen niet onder «gemaakte instandhoudingskosten»?
- 29 Welke doelen worden met de omvorming van de fiscale aftrekpost voor monumenten naar de subsidieregeling van 35 procent nagestreefd?
- 30 Waarom is niet gekozen voor het aanpassen van de fiscale aftrekpost, bijvoorbeeld door niet-monument gerelateerde kosten van aftrek uit te sluiten?
- 31 Hoeveel bedragen de uitvoeringskosten van de fiscale aftrekpost voor monumenten? Hoeveel uitvoeringskosten zijn er geraamd voor de nieuwe subsidieregeling voor monumenten van 35 procent?
- 32 Hoeveel bedragen de administratieve lasten van de fiscale aftrekpost voor monumenten? Hoeveel administratieve lasten zijn er geraamd voor de nieuwe subsidieregeling voor monumenten van 35 procent?
- 33 Hebben alle eigenaren van een rijksmonument evenveel recht op de nieuwe subsidieregeling of zijn er monumenten die meer recht op subsidie hebben en wordt er enig onderscheid gemaakt bijvoorbeeld naar het soort onderhoud of kwalificatie als werelderfgoed?
- 34 Wordt de nieuwe subsidieregeling van 35 procent wettelijk verankerd?
- 35 Hoeveel percentages gaat de regeling⁵ kennen en waar hangt het van af welk percentage subsidie een monumenteneigenaar kan krijgen?

- 36 Kunt u garanderen dat door de omzetting van de fiscale aftrekpost in een subsidie er geen gelden, die nu gaan naar de instandhouding van rijksmonumenten in eigendom van particuliere eigenaren, ten goede zullen komen aan de rijksmonumenten in handen van niet-particuliere eigenaren?
- 37 Geldt de nieuwe subsidieregeling alleen voor eigenaren van woonhuismonumenten of geldt de nieuwe regeling voor alle particuliere eigenaren van rijksmonumenten, waaronder dus ook begrepen van historische buitenplaatsen en agrarische objecten?
- 38 Kunnen eigenaren, niet ingezetenen, van rijksmonumenten in aanmerking komen voor de nieuwe subsidieregeling, en zo niet, is dit dan strijdig met Europees recht?
- 39 Hoe zal in de nieuwe subsidieregeling worden omgegaan met mede-eigendom via een onverdeelde boedel, appartementen of andere (rechts)vormen van gedeeld eigendom vooral als er sprake is van een (zeer) groot aantal eigenaren?
- 40 Komen monumentbewoners met een recht van vruchtgebruik, een recht van bewoning of een recht van gebruik krachtens erfrecht verkregen, die nu onder artikel 3:111, eerste lid, sub b, Wet IB⁶ 2001 vallen, straks ook in aanmerking voor de nieuwe subsidieregeling?
- 41 Komen economische eigenaren van een rijksmonument en cooperatieleden, die nu onder artikel 3:111, eerste lid, sub a, Wet IB 2001 vallen, straks ook in aanmerking voor de nieuwe subsidieregeling?
- 42 Is het budget van de nieuwe subsidieregeling voor eigenaars/bewoners van monumenten en de extra investeringen in de SIM⁷ hetzelfde bedrag dat via de Belastingdienst wordt uitgespaard door de fiscale aftrek af te schaffen?
- 43 Krijgen particuliere monumenteigenaren een aparte subsidieregeling of delen zij een regeling met professionele monumenteigenaren? Zo nee, hoe is de voorrang geregeld?
- 44 Wordt er in de voorgenomen subsidieregeling bezuinigd op particuliere monumenteigenaars?
- 45 Klopt het dat de kosten die gerelateerd zijn aan de woonfunctie van het monument niet voor subsidie in aanmerking komen en dat de kosten die daarmee bespaard worden door de overheid gebruikt zullen worden om de SIM te versterken? Vindt er in dat opzicht een kasschuif plaats van het huidige budget voor particuliere monumenteigenaren via de fiscale aftrek naar publieke monumenteigenaren?
- 46 Hoeveel kosten die gerelateerd zijn aan de woonfunctie van een monument worden nu fiscaal afgetrokken?
- 47 Hoe wordt er bepaald welke kosten gerelateerd zijn aan de woonfunctie van een monument en welke niet? Is dat onderscheid altijd goed te maken?
- 48 Hoe wordt de verdubbeling van het budget voor groene monumenten gefinancierd?
- 49 Blijven er volgens de laatste schattingen jaarlijks middelen over bij de nieuwe subsidieregeling voor eigenaars en bewoners? Zo ja, hoeveel?
- 50 Hoeveel wordt van de 95 miljoen euro, die bedoeld is voor restauratie, herbestemming en verduurzaming, naar schatting aan duurzaamheid uitgegeven?
- 51 Hoeveel monumenten zullen naar schatting de komende kabinetsperiode energiezuinig of energieneutraal gemaakt worden?
- 52 Op welke manier wordt de kennis van de creatieve industrie en de wetenschap gebruikt om monumenten energiezuinig of energieneutraal te maken?

- 53 Wordt bij het herbestemmen en open stellen van monumenten ook specifiek gekeken naar nieuwe culturele functies?
- 54 Als blijvend gebruik van kerken voor de eredienst niet mogelijk is, hoe wordt dan omgegaan met het interieur en de inventaris van kerken? Welk beleid wordt daarvoor gehanteerd?
- 55 Wie gaat deze kwaliteitstoets uitvoeren aangezien u spreekt over een, volgens u, benodigde toets op kwaliteit om vervolgens tot een beter onderhoudsplan te komen of effectiever aan te besteden? Hoe komt de bewoner van een monument in aanraking met deze instantie? Voor welke periode geldt een onderhoudsplan? Worden alle onderhoudsplannen getoetst? Beschikken gemeenten over kennis en kunde om de kwaliteitstoets uit te voeren indien zij verantwoordelijk worden?
- 56 In hoeverre definieert u een compensatie van de meerkosten die gemaakt moeten worden voor het behoud van monumentale waarden? Mag een eigenaar subsidie aanvragen voor het meerwerk dat nodig is van de monumentenstatus bij bijvoorbeeld het vervangen van verwarmingsleidingen? Zo nee, waarom niet?
- 57 Wie toetst de plannen voor onderhoud aan monumenten aan de Leidraad subsidiabele instandhoudingskosten? Beschikken gemeenten over kennis en kunde om de kwaliteitstoets uit te voeren indien zij verantwoordelijk worden? Worden alle onderhoudsplannen getoetst? Wat is de verwachte doorlooptijd?
- 58 Hoe rijmt u de uitspraak: «uit het onderzoek van de RCE blijkt ook dat bij 40 procent van de onderzochte dossiers gemiddeld 25 procent aftrek naar onderdelen gaat die niet-monument gerelateerd zijn» met conclusie 2 van eindrapport van Ecorys waarin staat dat middelen doelmatig zijn ingezet?
- 59 Hoe komt u aan het percentage van 35 procent aan maximale subsidie? Hoeveel bewoners van monumenten gaan er met dit percentage op vooruit of achteruit in vergelijking met het huidige stelsel?
- 60 Op welke manier worden eigenaren op de voormalige Antillen ondersteund in onderzoek naar herbestemming?
- 61 Kunt u aangeven hoe u gemeenten informeert over de extra middelen om kerkenvisies op te stellen en hoe u stimuleert dat deze kerkenvisies daadwerkelijk worden opgesteld?
- 62 Hoe wilt u borgen dat ook eigenaren van kerken betrokken worden bij de kerkenvisies die gemeenten opstellen?
- 63 Is het mogelijk om de eigen bijdrage aan de SIM al in 2019 te verlagen? Zo nee, waarom niet?
- 64 Kunt u aantonen dat eigenaren van bijvoorbeeld bewoonde molens of historische buitenplaatsen die nog via de aftrek ondersteund worden, met de verlaging van de eigen bijdrage in de SIM beter af zijn? Om hoeveel eigenaren gaat dit?
- 65 Op welke manier wordt de monitoring, waardering en bescherming van vindplaatsen bij de maritieme archeologie verbeterd? Worden historische scheepswrakken in Nederlandse wateren beter beschermd?
- 66 Wat is de definitie van grote monumenten?
- 67 Komen ook kerken die niet (per se) naar een nevenfunctie voor hun historisch kerkgebouw zoeken, maar wel behoefte hebben aan een investering in achterstallig onderhoud, ook in aanmerking voor de genoemde regeling?
- 68 Wat wordt precies afgesproken in de Erfgoed Deal?
- 69 Op welke manier heeft de Canon, en het zichtbaar maken hiervan, oog voor de ongemakkelijke waarheden als het slavernijverleden?
- 70 Wanneer wordt de canon door een onafhankelijke commissie tegen het licht gehouden?

- 71 Kunt u uitsplitsen hoe de investeringen voor vrijwilligers worden verdeeld? Welke mogelijkheden ziet u verder nog om vrijwilligers te ondersteunen?
- 72 Kunt u uitwerken hoe u het erfgoedbeleid wilt laten aansluiten bij de ontwikkeling van de right to challenge-regeling, zoals in de brief gesteld wordt? Hoe krijgt dit concreet vorm in het erfgoedbeleid?
- 73 Klopt het dat alle middelen die voor OCW beschikbaar komen door de omvorming naar een subsidieregeling van de fiscale aftrek van uitgaven voor monumentenpanden, volledig ten goede zullen komen aan particuliere monumenteneigenaren?
- 74 Is er al een beeld waar het kabinet de resterende 38,65 miljoen euro voor 2019 aan wil besteden?
- 75 Hoe gaat u bewerkstelligen dat het personeel bij erfgoedinstelling diverser wordt? Gaat u mensen ontslaan? Wordt er straks besloten om iemand aan te nemen op basis van diens achtergrond in plaats van diens kennis?
- 76 Indien blijkt dat er voor het toegankelijk maken van een historische plaats (zoals de Kapittelzaal waar de Unie van Utrecht is gesloten) budget nodig is, waar wordt dat dan van betaald?
- 77 Klopt het dat voor de uitreiking van de canon aan 18-jarigen eenmalig 0,5 miljoen euro wordt uitgetrokken in 2018? Hoe wordt de uitreiking in latere jaren bekostigd?

¹ OCW: Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

² POM: Professionele organisatie voor monumentenbehoud.

³ Kamerstuk: 32 156, nr. 81.

⁴ RCE: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

⁵ De nieuwe subsidieregeling voor gemaakte instandhoudingskosten voor monumenten bedraagt maximaal 35 procent.

⁶ IB: inkomstenbelasting.

⁷ SIM: Subsidieregeling Instandhouding Monumenten.